

Ὁ μικρὸς ὁ Γιάννης εἶπε τῆς Ἑλένης μίαν ἡμέραν
 Πούτανε Γιορτὴ μεγάλη καὶ δὲν εἶχανε σχολεῖν
 «Παίζουμ' ἓνα παιγνιδάκι τῆς κουμπάραις, τῇ μητέρᾳ
 Ἡ καλλίτερά τῆς κούκλαις ποῦ τρελλαίνουμαι γι' αὐτό».
 «Καλὰ λές» — ἐκείνη εἶπε, ἡ Ἑλένη ἡ ξανθὴ —
 «Παίζουμαι τῆς κούκλαις ποῦνε διασκέδῃσις καλῇ».

Παίζανε δύο ὥραις τόσο τὸ αἰετοῦ παιγνιδάκι,
 Ἐγελᾶσαν ὀλίγο, ἐτραγουδῆσαν σιγὰ
 Κ' ὕστερα τὸ μάθημά τους σ' τὸ μικρὸν τους τραπεζάκι
 Ἄρχισαν γιὰ νὰ μαθαίνουν σὰν τὰ φρόνιμα παιδιὰ.
 Εἶχαν ὥρα βρισμένη γιὰ παιγνίδι γιὰ σχολεῖν
 Πότε δ' ἄναν ἐκεῖνο, πότε δ' ἀρχίζαν αὐτό.

Ἡ ΕΛΕΝΗ ΚΑΙ Ο ΓΙΑΝΝΗΣ

Καὶ καθήσαν πλάι, πλάι σὲ μίαν ἄκρην στὴ κουζίνα
 Φέρανε ἐκεῖ τῆς κούκλαις μ' ἄλλα πράγματα πολλὰ.
 Τῆς φορέσαν ρουχαλάκια· τὴν ἐσπότησαν μὲ χρίνα
 Καὶ στὰ ψέμματά ἀρχίσαν νὰ τῆς δίνουνε γλυκά,
 Μ' ἓνα σοβαρὸ μεγάλο ἡ Ἑλένη ἡ ξανθὴ
 Σὰν νὰ ἤτανε μητέρα ποῦ ταίζει τὸ παιδί.

Τὸ πρωτὶ βταν ἐπῆγαν στὸ ὥραϊο τους Σχολεῖο
 Εἶπανε τὸ μάθημά τους ἐτραγουδῆσαν καλὰ
 Κ' ἡ κυρία Δασκαρίδου ποῦ τὸ ξέραν, γιὰ σημεῖον
 Τοὺς χαρίζει ἓνα δῶρο στὰ ἐπιμελῆ παιδιὰ.
 Κι' ἔτσι πάντα καθημέρᾳ ἡ Ἑλένη ἡ ξανθὴ
 Μελετοῦσαν μὲ τὸ Γιάννη μὲ μεγάλη προσοχή.

Δὲν τὰ λέγω αὐτὰ μόνο τῆς Ἑλένης καὶ τοῦ Γιάννη,
Γιὰ καθ' ἓνα σας τὰ γράφω ποὺ πηγαίνουν στὸ Σχολεῖο
Εὐτυχία παιδὲ μεγάλη, δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ κάνῃ
Σ' τοὺς γονεῖς τοῦ στὴν πατρίδα, εἰς τὸ βίο τὸν πικρὸ,
Ἄν μ' αὐτὰ τὰ τραγουδάκια, δὲν προσέξετε παιδιὰ
Κάθε σφάλμα σας νὰ σβύσῃ τώρα ποῦσαστε μικρά!

Χαλκίς 1 Μαΐου 1881.

N. ΙΓΓΑΣΗΣ.

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΜΥΡΑΣ (*)

(ὕπὸ Volney)

«Τὸ πᾶν ρεῦμα καταρράκτου
πίπτον καὶ εἰς τὴν ἀβυσσον ἐξα-
φανιζόμενον».

Π. Σοῦττος.

Ὁ ἥλιος ἔβαινε πρὸς τὴν δύσιν του, ἐρυθρίζον τό-
ξον ἐδείκνυνεν εἰσέτι τὰ ἔχνη του ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος.
Ὁ οὐρανὸς ἦτο καθαρὸς, ἡ ἀτμόσφαιρα ξηρὰ καὶ γα-
λῆνιος· τὸ θῆσκον τῆς ἡμέρας φῶς ἐμετρίαζε τὴν
φρίκην τοῦ σκότους ἡ ἀναγεννωμένη τῆς νυκτὸς δρό-
σος κατεπράυνε τὰ πυρὰ τῆς πεπυρακτωμένης γῆς.
Οἱ ποιμένες εἶχον ἀποσύρει τὰς καμήλους αὐτῶν.
Δὲν ἔβλεπέ τις οὐδεμίαν κίνησιν ἐπὶ τῆς μοινοτόνου
ταύτης πεδιάδος, βῆθια σιγὴ ἐδέσποζε τῆς ἐρήμου·
εἰς μεμακρυσμένα μόνον διαστήματα ἤκουέ τις τὰς
θρηνώδεις κραυγὰς θῶων τινων καὶ νυκτοκοράκων...
Τὸ σκότος πῦξανε, καὶ ἤδη κατὰ τὸ λυκαυγὲς τὰ
βλέμματά μου δὲν διέκρινον ἢ τὰ λευκὰ φάσματα
τῶν στύλων καὶ τοίχων... Οἱ σιωπηλοὶ οὗτοι τό-
ποι, ἡ ἡσυχος αὕτη ἐσπέρα, ἡ μεγαλοπρεπὴς ἐκείνη
σκηνή, ἐνέπνεον εἰς τὸ πνεῦμα μου θρησκευτικὰς σκέ-
ψεις. Ἡ θέα μεγάλης χώρας ἐρήμου, ἡ ἀνάμνησις
τῶν παρελθόντων χρόνων, ἡ ἀντιπαραβολὴ τῆς πα-
ρούσης καταστάσεως, τὸ πᾶν ἀνύψωσε τὸν νοῦν μου
εἰς ὑψηλὰς σκέψεις. Ἐκάθισα ἐπὶ τῆς βίσεως στή-
λης τινοῦ, καὶ ἐκεῖ τὴν χεῖρα ἐστηριγμένην ἐπὶ τοῦ
γόνυτος ἔχων, τὴν κεφαλὴν στηρίζων διὰ τῆς χει-
ρὸς, διτὲ φέρων τὰ βλέμματά μου ἐπὶ τῆς ἐρήμου,
διτὲ προσηλῶν αὐτὰ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων, ἐδιδόμην εἰς
βαθὺν ρεμβασμόν.

Ἐνταῦθα, εἶπον καθ' ἑαυτὸν, ἐνταῦθα ἤμαζεν
ἄλλοτε πλουσία πόλις· ἐνταῦθα ὑπῆρξεν ἡ πρωτεύ-
ουσα πλουσιωτάτου βασιλείου. Ναί! οἱ νῦν τόσον ἔ-
ρημοι οὗτοι τόποι ἐνεψυχούντο ὑπὸ πλήθους ἀνθρώ-
πων· πληθὺς ἐνεργητικῆ ἀνεστρέφετο εἰς τὰς μεμο-
νωμένας ταύτας ὁδοὺς· εἰς τοὺς τοίχους τούτους, ἐν
οἷς βρασιλεύει νεκρικὴ σιγὴ, ἀντήχουν ἄλλοτε φωναὶ
χαρᾶς καὶ πανηγύρεων· τὰ κατεσυντρίμμένα ταῦτα
μάρμαρα ἀπετέλουν κανονικώτατα καὶ ἐρρυθμα κτί-
ρια· αἱ ἐγκαταλελειμμένοι αὐταὶ στήλαι ἐκόσμου
μεγαλοπρεπεῖς ναοὺς· αἱ κατεκρημνισμένοι στοαὶ
διέγραφον τὰς δημοσίας θέσεις. Ἐνταῦθα, ἄλλοτε,

(*) Ἡ Παλμύρα κατεστράφη ὑπὸ τῶν Ρωμαίων, ἐπὶ
Αὐρηλιανοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις αἰχμαλωτίσας τὴν τότε
βασιλεύουσαν Ζηνοβίαν, ἐφόνευσε πάντας τοὺς περὶ αὐτὴν
ἀρχοντας, ἐν οἷς καὶ τὸν κριτικώτατον Λογγίνον. Σ. Μ.

ἐπιμέλεια καλλιτεχνικὴ ἔκαλει τὰ πλοῦτη ἐξ ὧλων
τῶν κλιμάτων, καὶ ἔβλεπέ τις ἀνταλλασσόμενα,
τὴν πορφύραν τῆς Τύρου πρὸς τὰ πολύτιμα Σιρικὰ
νήματα, τὰ μάλλινά ὑφάσματα τῆς Καζμύρης πρὸς
τοὺς πολυτίμους τῆς Λυδίας τάπητας, τὸν χρυ-
σὸν τῆς Σεφίρας (*) πρὸς τὸν κασσίτερον τῆς Θού-
λης (**).

Καὶ ἐν τούτοις ἰδοὺ τί ἀπομένει ἐκ τῆς παντοδύ-
ναμου ταύτης πόλεως, σκελετὸς θρηνώδης. Ἡ σιγὴ
τῶν μνημάτων ἀντικατέστησε τὸν θόρυβον τῶν δη-
μοσίων θέσεων. Τὰ ἀνάκτορα τῶν βασιλέων κατέστη-
σαν φωλεαὶ ἀγρίων θηρίων. Τὰ ποιμνία βόσκουσιν εἰς
τὰ κατώφλια τῶν ναῶν· δυσώδη ἔντομα κατοικοῦσι
τὰ θυσιαστήρια τῶν θεῶν... Ἀ! πῶς ἐξέλιπε το-
σούτη δόξα!!! πῶς ἐξηφανίσθησαν τοσαῦτα ἔργα!!
Οὕτω λοιπὸν παρέρχονται τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων·
οὕτω πῶς ἐξαφανίζονται τὰ ἔθνη καὶ αἱ αὐτοκρα-
τορίαι;

Οἱμοὶ διέτρεξα τὴν ἐγκαταλελειμένην ταύτην γῆν.
Ἐπεσκέφθην τοὺς τόπους, οἵτινες ἐγένοντο θέατρα
τῆς τοσαύτης λαμπρότητος... καὶ εἶδον αὐτοὺς ἐγ-
καταλελειμένους καὶ ἐρήμους. Ἐζήτησα τοὺς ἀρχαίους
λαοὺς καὶ τὰ ἔργα των, καὶ δὲν εὗρον ἢ ἔχνη ὅμοια
πρὸς τὰ ἐπὶ τῆς σποδοῦ ἐφήμερα ἔχνη τοῦ διαβάτου.
Οἱ ναοὶ κατεκρημνίσθησαν, τὰ ἀνάκτορα ἀνεστράφησαν,
αἱ πόλεις κατεστράφησαν, καὶ ἡ γῆ, γυμνὴ ἐγκατοι-
κων, κατέστη τόπος τάφων μονήρης. Ὑψίστε Θεέ!
Πόθεν ἐπέρχονται τόσον ἀποτρόπαιαι μεταμορφώσεις;
διατί τοσούτοι πόλεις κατεστράφησαν; διατί ὁ ἀρ-
χαῖος οὗτος πληθυσμὸς ἐξηφάνισται διὰ παντός;

Π. Κ. Α.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ

Πρώτιστον μέλημα τῆς Ῥωμάνας Ἐκκλησίας κατὰ
τοὺς τρεῖς τελευταίους αἰῶνας ἦν ἡ παντὶ σθένει
παρὰκώλυσις τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύ-
ματος. Πᾶσαι αἱ γενόμεναι πρόοδοι ἐν τε ταῖς τέ-
χναϊς καὶ ταῖς ἐπιστήμαϊς, τῷ πολιτισμῷ καὶ τῇ ὁ-
λικῇ εὐημερίᾳ ἐτετέλεσθησαν ἀκούσης αὐτῆς καὶ μὴ
βουλομένης. Ὅτε ὁ παπισμὸς ἔσχυεν αἱ εὐφορώτεραι
χώραι τῆς Εὐρώπης διετέλουν πολιτικῶς μὲν δοῦλαι,
ὀλικῶς δὲ ἄθλια καὶ τεταπεινωμέναι· σκότος πυ-
πνὸν ἀμαθείας καὶ κατακτῆσεως κατεκάλυπτε τὰς
ὥραις ἀλλ' ἀτυχεῖς ταύτας χώρας. Κατ' ἀντίθεσιν
αἱ προτεσταντικαὶ χώραι, αἵτινες ἄλλοτε ἦσαν πα-
ροιμιώδεις διὰ τὸ ἄγονον τοῦ ἐδάφους καὶ τὴν βάρ-
βαρον κατάστασιν μετεποιήθησαν εἰς περικαλεῖς λει-

(*) Σεφίρα, ἐβραϊστὶ σημαίνει χρυσίον· ἐκείθεν λέγει ἡ
Π. Γραφή, (βασιγ' κεφ. 9'), ὅτι ἔφεραν εἰς τὸν Σολο-
μῶνα 120 τάλαντα χρυσοῦ. Σ. Μ.

(**) Ἀθούλη νῆσος μεγάλη ἐν τῷ Ὀκεανῷ ὑπὸ τὰ ὑ-
περβόρεια μέρη... (Στέφανος ὁ Βυζάντιος) ὁ σχολιαστὴς
Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου, λέγει ὅτι εἶναι ἡ Ἰρλάνδα ἢ ἡ
Σχετλάνδη. Σ. Μ.